

VAN GENERATIE OP GENERATIE

Door bisschop Van den Hende

Hoe betrek je verschillende generaties bij het parochiële leven met het oog op de voortgang van het evangelie als primaire missionaire opdracht van de Kerk? Bij de diocesane ontmoetingsdag voor leden van pastoraatgroepen op 13 mei sprak bisschop Van den Hende over de continuïteit van de generaties in de Kerk. Dit is een samenvatting van de inleiding van de bisschop.

'Ge moet er met uw kinderen telkens opnieuw over spreken'

Elke generatie is van belang voor de voortgang van het evangelie. Het was al in de tijd van de Heer Jezus dat het Joodse volk zich bewust was van het overdragen van het geloof in God. Een prachtige passage die daarbij hoort, is uit het boek Deuteronomium: "Luister, Israël, de Heer is onze God, de Heer alleen! Gij moet de Heer uw God beminnen met heel uw hart, met heel uw ziel en met al uw krachten. De geboden die ik u heden voorschrijf, moet ge in uw hart prenten. Ge moet er met uw kinderen telkens opnieuw over spreken, wanneer ge thuis zijt en onderweg, als ge slapen gaat en opstaat" (Deuteronomium 6, 4-7).

VAN GESLACHT OP GESLACHT

De Heer is onze God en je moet Hem beminnen met heel je hart, heel je ziel en al je krachten. Tegelijkertijd staat er dat je die bezieling, dat gebod van de Heer, moet doorgeven. Je moet er met elkaar over spreken, wanneer je thuis bent en onderweg, als je slapen gaat en opstaat. Deze tekst uit Deuteronomium vinden we terug in het evangelie van Matteüs waar Jezus in gesprek is en wordt gevraagd: wat is het allerbelangrijkste gebod? De Heer antwoordt met woorden uit Deuteronomium: "Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart, geheel uw ziel en geheel uw verstand. Dit is het voornaamste en eerste gebod. Het tweede, daarmee gelijkwaardig: Gij zult uw naaste beminnen als uzelf" (Matteüs 22, 37-39).

Als het gaat over de verschillende generaties kunnen we ook denken aan het Magnificat, waarin Maria in haar lofzang zegt: "Van heden af prijst elk geslacht mij zalig" (Lucas 1, 46-56). Ook daar is sprake van de gave van het geloof niet voor één generatie, maar Gods heil van geslacht op geslacht. En ook wij vormen in die verschillende generaties een schakel.

JONGEREN EN ALLE GENERATIES

Met enige regelmaat verschijnen er artikelen in de krant over een verdere afname van de kerkelijke betrokkenheid. Dat kan ons ontmoedigen: Waar blijft het geloof? Waar gaan we naartoe? Maar de Heer zegt aan het eind van het Matteüs evangelie: "Ik ben met u tot het einde van de tijd." Dat mogen we ook ervaren als we samen de eucharistie vieren en de Heer in ons midden is. Met het oog op de voortgang van het evangelie zijn ónze zorgen ook zijn zorgen, is onze vreugde zijn vreugde (cf. Handelingen 14, 27).

Er is in de generaties een verschillende deelname aan het kerkelijk leven. Maar die tendens moeten we niet voor de Kerk alleen reserveren. We zien het namelijk ook in onze Europese samenleving als zodanig. We hebben te maken met een discontinuïteit van de generaties, met veel ouderen en minder jongeren. Als het gaat om de vraag hoe we toch die continuïteit met elkaar kunnen stimuleren, ben ik echter bang dat we toch nog te vaak zeggen:

hoe krijgen we de jongeren in de Kerk? Want we moeten niet alleen jongeren maar alle generaties bij de Kerk betrekken. 'Van geslacht op geslacht' betekent van generatie op generatie. Dat betekent dat er in alle generaties iets te doen is om de verbondenheid met de parochie een kans te geven, omdat God blijft roepen.

Als we dit als leden van pastoraatgroepen tot ons door laten dringen, gaat het om de drievoudige zending van de Kerk, waar we van generatie op generatie mee bezig mogen zijn. Het gaat om ons bidden en vieren, het leren en getuigen van ons geloof en om dienstbaar zijn in caritas en diaconie. Hoe blijven wij in onze parochies de liturgie vieren en wie zijn daarbij betrokken? Hoe kunnen wij het geloof doorgeven in catechese en in geloofsgesprek? Hoe kunnen wij de liefde van Christus verspreiden in caritas en diaconie?

PARTICIPATIE

Hoe kunnen we die verbinding van de generaties bevorderen? Enkele voorbeelden geven te denken. Soms duikt namelijk discontinuïteit op als een niet makkelijk te nemen hindernis. Een voorbeeld rond het vieren: in een groep vormelingen zaten twee jongeren die heel goed konden lezen, maar ze werden niet uitgenodigd om lector te worden, omdat er voor de reeds actieve, oudere lectoren al minder vieringen waren waarin zij lector waren. ▶

Ook een voorstel om één lector de eerste lezing en een andere lector de tweede lezing te laten lezen haalde het niet, omdat dit te onrustig zou worden op het priesterkoor. Je merkt dat het in de praktijk niet vanzelfsprekend is om ruimte te maken voor de participatie van jongere generaties. Terwijl de generaties komen en gaan.

Een voorbeeld op het terrein van het dienen: een MOV-groep in een parochie werd steeds kleiner en het was een hele klus om alle acties in de loop van het jaar te organiseren, maar toen een moeder zei dat ze wel mee wilde werken aan de Vastenactie in de periode dat haar kind zich voorbereidde op de eerste communie, zei de MOV-groep dat het niet hoefde als zij niet voor het hele jaar beschikbaar kon zijn.

De continuïteit van het evangelie vraagt dat verschillende generaties aansluiten. Je ziet soms dat mensen die in een andere fase van hun leven komen meer tijd krijgen en meer commitment kunnen geven dan daarvoor. Ook daar moeten we niet denken dat iemand het niet zou willen en die persoon dus maar niet vragen. Als je het wel vraagt, kun je soms bijzonder goede ontmoetingen in geloof hebben en als het ware een herintreder krijgen.

Hoe brengen wij verschillende generaties bij Jezus Christus? Hoe kunnen we meerdere generaties betrekken bij het voortgaande werk

van de parochie en de locaties? Het ene geslacht komt en het andere gaat. Maar de rode draad is Christus zelf, die zijn Kerk niet loslaat, die zijn Geest niet intrekt, en die ons vraagt om in deze tijd die continuïteit op te bouwen en waar mogelijk te stimuleren. Daarbij is het belangrijk om niet alleen de eigen locatie of eigen parochie voor ogen te hebben, maar ook te beseffen: samen met andere parochies en locaties vormen we de plaatselijke Kerk van Rotterdam. Naar katholiek inzicht is de plaatselijke Kerk niet de parochie of de parochiekern, maar het bisdom, het diocees rond de bisschop, in eenheid met de Wereldkerk. De continuïteit van de Kerk met het oog op het evangelie is een opdracht. De continuïteit van de Kerk is ons aller zorg en als het op onze eigen locatie niet lukt, moeten we kijken hoe continuïteit versterkt kan

worden door ons bij een andere locatie aan te sluiten. Dat hoort ook bij de voortgang.

WAT KUNT U DOEN?

Ik heb voorbeelden genoemd waarin het niet goed ging. Natuurlijk zijn er ook voorbeelden waar het wel goed gaat. Maar we moeten niet te gauw zeggen dat het goed gaat. Want waar hebben we nog wat te winnen? Waar kunnen we verbindingen leggen niet alleen tussen jong en oud, maar ook met de tussengeneraties? Waar schieten we als gemeenschap tekort in geloof? Waar breekt het af? Waar gaat die continuïteit van het evangelie moeizaam en waar worden kansen gemist om het met elkaar te bespreken? Daarom wil ik graag eindigen met de vraag: Hoe kunt u van de continuïteit van generaties een apart aandachtspunt maken? Wat zou u eraan kunnen doen? ■